

Десять робітників (збірка)

Михайло Коцюбинський

ПРО ДВОХ ЦАПКІВ

З одного берега йде до річки білий цапок, а з другого берега надходить чорний цапок. І той хоче через річку перебратися, і другий. А через річку кладка. Така вузька, що тільки один може перейти, а двом тісно.

Не схотів білий цапок зачекати, поки перейде через кладку чорний, а чорний й собі не схотів заждати, щоб перейшов білий.

Ступили обидва на кладку, зійшлись посередині та й ну один одного лобами й рогами бити! Бились, бились, та й скінчилося на тому, що обидва в воду попадали і потопились.

ДВІ КІЗОЧКИ

А дві кізочки-то були розумнішими. Стрілись вони на вузькій стежечці. З одного боку і стежечки глибокий рів, а з другого — висока та крута гора. Розминутися ніяк не можна.

Постояли вони, постояли, подумали-подумали, а тоді одна кізочка стала на коліна, перевернулася на бік, лягла на стежці і притиснулася спиною до гори.

Тоді друга обережно переступила через неї, а та, що лежала, встала і пішла собі.

ДЕСЯТЬ РОБІТНИКІВ

Зайшов я колись до одної жінки в хату — Одаркою звали жінку. Дивлюсь, а у неї в хаті так чисто, гарно так: діти умиті, чисто одягнені, обід зварений.

— Як ви встигаєте все поробити? — питаю я в Одарки. А вона каже:

— Як же мені не-встигнути! У мене служить аж десять добрих робітників. Вони мене слухають;

що не скажу — зроблять, один одному помагають!..

— Які ж то у вас робітники?

— А ось вони! — засміялась Одарка і поклала на стіл своїх десять пальців.

ІВАСИК ТА ТАРАСИК

Івасик ловив рибку. Все, що зловив, склав у кошичок, закинув кошичок на плечі та й йде додому. Побачив його Тарасик та й тихенько, тихенько за ним. Думає, як би витягти рибку.

Тільки Тарасик підкрався до кошичка, а Івасик почув, що хтось ззаду до кошичка добирається, та й озирнувся...

Тарасик одскочив, руки заклавав назад, голову задер — іде, наче то не він до кошичка добирався.

Пішов Івасик далі. Йде собі спокійно, а Тарасик знов підкрався, заклавав в кошик руку — та як заверещить!

Великий рак вчепився йому в палець!

Бо в кошичку не тільки риба була, а й раки. А Тарасик аж скаче, так його болить.

Івасик обернувся, побачив та й сміється з Тарасика; ага! попався!

Насилу Івасик одчепив од пальця рака. Одчепив, поклав у кошечок та й пішов собі додому. А у Тарасика палець розпух, кров з його капає... Плаче бідний.

ЧОГО Ж ВОНИ ЗРАДІЛИ?

Прийшов Данилко до річки рибу ловити. Сів коло мосту, скинув брилик. Скрізь тихо, нікого нема. Закинув Данилко у воду вудку, чекає, чи зловиться рибка?

Бігла по мосту собачка Мушка. Стала і дивиться: чи зловить Данилко рибку?

Йшли через міст два хлопчики, теж стали, дивляться, що то зловить Данилко?

Скакала на березі жаба — і вона сіла й дивиться: що воно буде?

Проходять по мосту ще діти. Бачуть, що Мушка і два хлопчики на щось дивляться, — та й собі поставали:

— Подивимось і ми! — кажуть.

Данилко тихенько сидить, а дітей все більше та більше збирається. Ось уже мало не на голову йому лізуть.

Та ось клюнула рибка! Витяг її Данилко. Б'ється бідна рибка на гачку, а діти радіють, кричать, скачуть, собаки гавкають. Жаба налякалась галасу і шубовсть у воду!..

І чого ж зраділи? Нерозумний хлопчик замордував бідну рибку. Чого ж тут радіти?